

SUMMÁSOK ÉNEKELTEK

(Bartók Béla emlékének)

Hajón utaztam, tünde kék
fényben, a hajó orrán
ültem, e különös ekét
néztem, kicsit mogorván.

Temetőből jöttem. hol a
költő aludt a roskadt
sírban, mert nem lett zsoldosa
az embertelen kornak.

S Boglárón felszállt a hajó
végébe, a parfümös
lányok közé húsz arató.
(És dohogott a gőzös.)

Idegenkedtek a babák,
fintorgó arcot vágtak.
Élesek voltak a kaszák,
csípős az izzadságszag.

És dalba kezdett az a húsz
summás, haj, gyönyörű volt!
Engem még most is visszahúz
a kép: az együgyű, holt

városi arcok mint a hold
úgy retek, fényesedtek,
ahogyan húsz paraszt dalolt.
S a nóták szálltak, zengtek.

A dalaid, a dalaink —
vagy másfélóra hosszát! ...
Milyen boldog taktusra ring
a gőzös! Hogy táncoltak

a zöld hullámok! Hogy remeg
izgalmában a drága
Badacsony és a kék, meleg
vidék! Hogy szállta

meg szívemet a tiszta, jó
bizakodás, a boldog
reménykedés! Mily megható
volt az a szárnyat bontott

boldogság! — Mint aki örök
zájban él s végre hagyják,
hogy száz idegen hang között
hallja a maga hangját.

KÖNYA LAJOS

MI A „NÉPKULTÚRA“?

(A néprajz és társadalomtudomány összefüggéséhez)

A költészet egyfélesége

Marót Károly nagyjelentőségű tanulmányában (*Marót Károly: Mi a „népköltészet“?*; Ethn. 1947:162—173. l.) minden kétséget kizáró módon bizonyította, hogy népköltészet és műköltészet lényegi különbségéről beszélni jogosulatlan. A közönségesen ismert különbségek (szerzőtlenség, változandóság stb.) csak „a művek életmódjára“ vonatkoznak.

Marót Károly szerint a népköltészet-műköltészet mesterségesen felállított ellentétjébe az „egyéni“ és a „közösségi alkotás“ látszólagos ellentmondását csempészték bele, holott ez a két alkotó faktor nem ellentét, hanem a tökéletes műalkotás létrejötténél „egymásbanhatva“ van jelen, amennyiben „a valamit megteremtő egyén és az irányadással, illetve szentesítéssel kollaboráló közösség viszonyulása elvszerűen változó mennyiségek.“ Tehát „különböző ötvözetű arány szerint“, de az egyéni és kö-